

V kraji se objevil račí mor. Na řece Olešce na Semilsku

17.6.2024 - Jan Mikulička | Krajský úřad Libereckého kraje

Račí mor se objevil v Libereckém kraji. Stalo se tak na řece Olešce v semilském okrese. Výskyt potvrdily Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj a Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky.

Místa, v nichž je třeba dodržovat nejprísnější podmínky, budou označena informačními tabulemi, na nichž budou popsána opatření a uvedeny informace pro rybáře i veřejnost o nákaze a o možnostech prevence jejího šíření. Mimořádná veterinární opatření bývají obvykle v platnosti půl roku.

Za nesplnění nebo porušení povinností, vyplývajících z mimořádných veterinárních opatření, může Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj uložit pokutu až do výše dva miliony korun.

Račí mor je závažné infekční plísňové onemocnění, které napadá evropské raky a způsobuje jejich úhyny. Zdrojem nákazy jsou nepůvodní druhy raků ze Severní Ameriky, které jsou na rozdíl od jejich evropských kolegů vůči nákaze odolné. Účinný prostředek, kterým by se dali raci vyléčit, neexistuje. Plíseň roste rakům na těle a do vody uvolňuje pohyblivé spory, jimiž se rozmnožuje. Plíseň je výhradně račím parazitem, jiné živočichy přímo neohrožuje. Spory mohou přežívat ve vodě týdny až měsíce. K šíření přispívá například vypouštění raků do vodních toků z akvárií či vypouštění ryb, které mohly pobývat v kontaminované vodě. Spory se mohou šířit i na rybářském náčiní. K přenosu nemoci stačí i voda infikovaná zoosporami či mokré předměty, například sítě, holínky a tak dále.

- 1) V žádném případě nevypouštět na jakákoli místa invazní severoamerické druhy raků. Stejně nebezpečný je i únik nebo vylití těchto raků z akvarijního chovu do kanalizace.
- 2) Nepokoušet se zachraňovat přesunem do jiného potoka naše české raky, kteří se zdají být ve špatné kondici nebo hynou. Mohou být nakaženi račím morem, který by se tak mohl objevit ve zdravé populaci.
- 3) Držitelům rybářských lístků a Českému rybářskému svazu rozhodnutí krajské veterinární správy zakazuje přemísťování ryb a dalších vodních živočichů z ochranného pásma do jiných vod, a dále převoz rybích násad i s vodou z kontaminovaných oblastí na místa s výskytem našich lokálních raků. V odůvodněných případech může veterinární správa vydat samostatnou výjimku k této činnosti.
- 4) Při rybolovu je třeba po dobu uvedenou na tabulích vynechat rybolov brozením v toku – to jest muškaření či vláčení brozením – roznáší se tak račí mor.
- 5) Stejně tak je třeba na Olešce omezit i vodní turistiku, plavání, koupání psů, plavení koní, splavování lodí, automobilové přejezdy brodů.
- 6) Je nutno zamezit přemísťování infikované vody, těžených sedimentů a kamenů z řeky do jiných povodí či přenášení vytěženého sedimentu do jiného vodního toku.

Zalévání zahrad infikovanou vodou zahrad v povodí Olešky není omezeno, neboť zárodky plísní mají na vzduchu poměrně krátkou životnost a negativně člověka neovlivňují.

V případě podezřelého úhynu raků nechte dotyčný neprodleně kontaktuje zoologa z místně

příslušného pracoviště Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. (www.nature.cz) či odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Libereckého kraje.

Více o račím moru se lze dozvědět na odkazu

<https://www.natur.cuni.cz/biologie/ekologie/vyzkum/projekty/raci>.

<https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/v-kraji-se-objevil-raci-mor-na-rece-olesce-na-semilsku-n570566.htm>